EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Víme, co čteme a slyšíme (E)

Kód modulu

ČJ-m-2/AD16

Typ vzdělávání

Všeobecné vzdělávání

Typ modulu

všeobecně vzdělávací

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

E (dvouleté, EQF úroveň 2)

Vzdělávací oblasti

ČJ - Český jazyk

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

Délka modulu (počet hodin)

24

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Vstupním předpokladem je osvojení odpovídajících očekávaných výstupů RVP ZV v oblasti čtenářské gramotnosti.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Vzdělávací modul je zásadní pro celou vzdělávací oblast a pokrývá obsahový okruh Neumělecký text a informace.

Žáci si v modulu osvojují dovednosti sebeprezentace a obhajoby vlastních názorů. Modul je zaměřen na rozvoj čtenářských dovedností žáků. Smyslem modulu je upevnění a další rozvoj dovedností v oblasti práce s informacemi, žáci se učí rozlišovat mezi různými typy textu. Předmětem modulu je také zpracování informací ze čteného i slyšeného textu a jejich vysvětlení (základy interpretace). V modulu se pracuje se souvislými i nesouvislými texty.

Očekávané výsledky učení

Žák

- nalezne požadované informace v tištěném textu/vybere požadované informace ze slyšeného textu;
- vysvětlí/odhadne význam konkrétní pasáže tištěného/slyšeného textu;
- rozliší podstatné a nepodstatné informace;
- rozezná v tištěném/slyšeném textu konstatování skutečnosti od názoru a domněnky;
- prezentuje vlastní názor na text a obhájí vlastní tvrzení

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahem modulu je rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Žáci se učí kritické práci s informacemi od jejich příjmu přes posouzení až k jejich samostatnému zpracování. Pracuje se s tištěnými souvislými i nesouvislými (graf, obrázek, mapa, tabulka schéma…) texty včetně jejich kombinací, audio a videoukázkami.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování čtenářských dovedností;
- práce s audio/videoukázkami s metodickým vedením vyučujícího
- práce s pracovními listy k tištěným textům / audio/videoukázkám
- (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách
- zpracování přečteného textu do formy krátké prezentace a její předvedení
- obhajoba prezentace v diskusi
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím psaného i mluveného slova

Zařazení do učebního plánu, ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Průběžně je prováděno hodnocení s využitím prvků formativního hodnocení, na konci modulu je využito nástrojů sumativního i formativního hodnocení.

a) nalezne požadované informace v tištěném textu/vybere požadované informace ze slyšeného textu;
v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

b) vysvětlí/odhadne význam konkrétní pasáže tištěného/slyšeného textu;
v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

c) rozliší podstatné a nepodstatné informace;
v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

d) rozezná v tištěném/slyšeném textu konstatování skutečnosti od názoru a domněnky;
v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

Výsledky učení a)-d) jsou ověřovány v závěru modulu souhrnným testem, jehož specifikací jsou předmětné výsledky učení. Základní nastavení specifikace testu je 25 % zastoupení každého výsledku učení. Toto nastavení lze měnit podle potřeb jednotlivých vyučujících, přičemž zastoupení jednotlivých výsledků učení nesmí klesnout pod 10 %. Procentuální zastoupení výsledku učení je odvozeno od maximálního získatelného počtu bodů za daný výsledek učení (nikoli tedy od počtu úloh – může se jednat o dramatický rozdíl).

e) prezentuje vlastní názor na text a obhájí vlastní tvrzení
ověřováno prostřednictvím individuální prezentace žáka a obhajobou jeho prezentace v následné diskusi řízené vyučujícím

Kritéria hodnocení

Při průběžném hodnocení dosahovaných jednotlivých výsledků učení a)-d) je využíváno souborů úloh/pracovních listů, které zaručují vysokou objektivitu hodnocení – hodnocení na úrovni stanovení mezní hranice úspěšnosti a od ní odvozených bodových rozmezí pro případné vyjádření výsledku žáka známkou nebo jiným číselným či slovním způsobem je u jednotlivých výsledků učení v kompetenci vyučujícího. Zároveň se doporučuje souběžně využít prvků formativního hodnocení. Při vhodně užitých souborech úloh/pracovních listech lze sledovat dosažený pokrok každého žáka.

Výsledek učení e) je hodnocen na základě průběžného hodnocení, a to na škále uspěl – neuspěl.

Při závěrečném ověřování dosažených výsledků učení souhrnným testem jsou doporučená kritéria nastavena následovně:

Mezní úroveň úspěšnosti je stanovena na 40 %.
Převodník dosažené úspěšnosti na známku
úspěšnost žáka v testu pod 40 % = nedostatečný
úspěšnost žáka v testu od 40 do 55 % = dostatečný
úspěšnost žáka v testu od 56 do 70 % = dobrý
úspěšnost žáka v testu od 71 do 85 % = chvalitebný
úspěšnost žáka v testu od 86 do 100 % = výborný

Podmínkou pro celkovou klasifikaci výborný – dostatečný je hodnocení uspěl u výsledku učení e).

Nastavená obtížnost testu musí odpovídat dovednostem žáků kategorie vzdělání E, tzn. doporučuje se používat úlohy s nižší úrovni obtížnosti. Zařazení obtížných úloh by vyvolávalo potřebu snižovat mezní hranici úspěšnosti a použitý evaluační nástroj (test) by vykazoval nevyhovující psychometrické charakteristiky.

Doporučená literatura

Starý, K. a kol.: Úlohy pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Praha, ČŠI 2013. Dostupné z: https://www.csicr.cz/getattachment/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/Vyuziti-vysledku-vyzkumu/Vyuziti-vysledku-vyzkumu-seznam-clanku/Ulohy-pro-rozvoj-ctenarske-gramotnosti/Ulohy_pro_rozvoj_ctenarske_gramotnosti.pdf

Poznámky

Doporučuje se pracovat s texty obsahově blízkými danému oboru vzdělání, případně zájmům žáků.

Obsahové upřesnění

VV - Všeobecné vzdělávání

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je František Brož. Creative Commons CC BY SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.